

Meldcode

huiselijk geweld en kindermishandeling

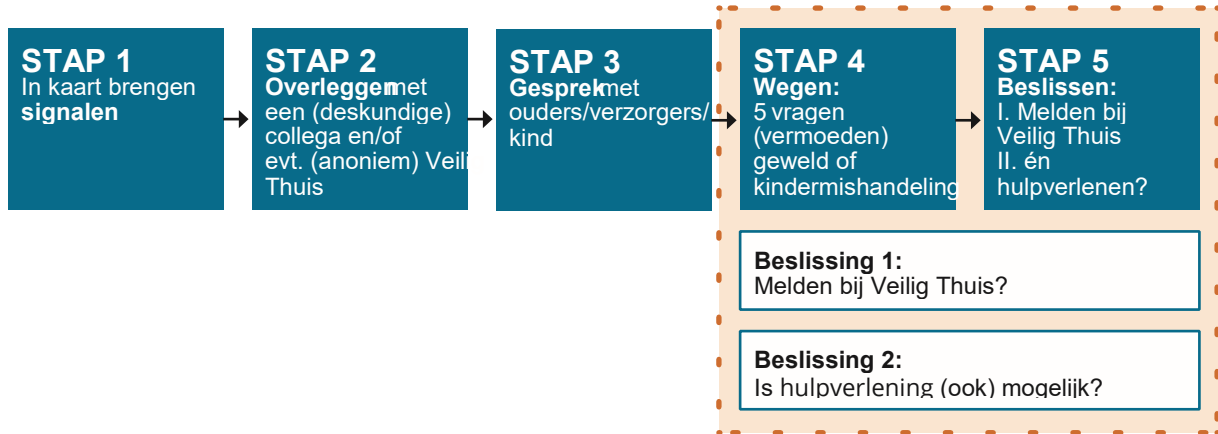
De Breul

Zeist, oktober 2021

Inhoud

Stappenplan voor personeelsleden van De Breul in het geval van vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling	3
Stap 1: In kaart brengen van signalen (PM1)	3
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis (PM2-3).....	3
Stap 3: Gesprek met de leerling/ouders	4
Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en vraag in geval van twijfel altijd (opnieuw) advies aan Veilig Thuis.	4
Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden/benoemen casemanager	5
Beslissing wordt genomen op basis van de voorgeschreven vijf afwegingsvragen op basis van het Afwegingskader in de verbeterde Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor het Onderwijs en Leerplicht.	5
De vijf afwegingsvragen en beslissingen in de stappen 4 en 5 van deze meldcode worden uitgewerkt in het volgende schema:	6
Mogelijke beslissing na afweging	7
Optie 1: Hulp organiseren en effecten volgen	7
Optie 2A: Melden bij veilig thuis en bespreken met de leerling/ouders.....	7
Positie van de jeugdige cliënten zijn ouder(s):.....	7
Gespreksformat leerling/ouders:.....	7
Gespreksformat melding Veilig Thuis:	7
Optie 2B. Melden bij veilig thuis zonder bespreken met de leerling/ouders.....	8
Borging:.....	8
Bijlage: Signalen huiselijk geweld en kindermishandeling Nederlands Jeugd Instituut.	9
De signalen	9
Lichamelijk welzijn.....	9
Gedrag van het kind.....	9
Gedrag tegenover andere kinderen	9
Gedrag tegenover ouders	9
Gedrag tegenover andere volwassenen	10
Overig.....	10
Gedrag van de ouder	10
Gezinssituatie.....	10
Signalen specifiek voor seksueel misbruik Lichamelijk welzijn.....	10
Gedrag van het kind.....	11

Stappenplan voor personeelsleden van De Breul in het geval van vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Stap 1: In kaart brengen van signalen (PM1)

Coach vermoedt of krijgt signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling:

- Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast in Magister (alleen inzichtelijk voor zorgteam en teamleider). Wat heb je gezien, wat heb je gehoord, welke zorgen heb je?
- Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.
- Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Verantwoordelijkheid	Coach (legt vast in Magister)
----------------------	-------------------------------

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis (PM2-3)

- Coach bespreekt vermoedens met teamleider (PM2) en deskundige collega (PM3): (orthopedagoog, hoofd leerlingondersteuning)
- Deskundige vraagt zo nodig advies aan Veilig Thuis en deelt de uitkomst van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies met de coach en teamleider.

Verantwoordelijkheid	Teamleider (legt vast in magister) Deskundige is verantwoordelijk voor contact met veilig thuis. Deskundige, coach en teamleider stemmen goed met elkaar af
----------------------	---

Stap 3: Gesprek met de leerling/ouders

- De coach en teamleider bespreken de signalen met de leerling. Indien gewenst is de deskundige hierbij aanwezig.
- Bij bevestiging van de signalen door de leerling worden vervolgens de signalen met de leerling en zijn/haar ouders besproken (coach, teamleider, evt. deskundige).
- Gespreksformat:
 - Leg de leerling het doel van het gesprek uit.
 - Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan.
 - Nodig de leerling uit om een reactie hierop te geven.
 - Kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen.
 - Bepaal welke actie nodig is.
 - De teamleider legt het gesprek vast in Magister.

Verantwoordelijkheid	Teamleider (legt vast in magister)
----------------------	------------------------------------

*Eventueel melding in de verwijfsindex risicojongeren door deskundige
Overweeg bij stap 3 of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een melding te doen in de verwijfsindex risicojongeren.*

NB: Een melding in de verwijfsindex is bedoeld om beroepskrachten die betrokken zijn bij 'risicojongeren' bij elkaar te brengen zodat ze hun interventies op elkaar af kunnen stemmen en niet langs elkaar heen werken. Een melding in de verwijfsindex is geen alternatief voor het doen van een melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis. Ga daarom, ook als u besluit tot een melding in de verwijfsindex, door met stap 4 en 5 van de meldcode als uw vermoeden van kindermishandeling door het gesprek met de ouders en/of de jeugdige niet zijn weggenomen.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en vraag in geval van twijfel altijd (opnieuw) advies aan Veilig Thuis.

- De betrokkenen wegen op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de leerling /ouders het risico op huiselijk geweld of

kindermishandeling en wegen eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling (zie schema Afwegingskader stap 5).

- De deskundige raadpleegt in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis.
- De medewerkers van Veilig Thuis bieden ondersteuning bij het wege van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.
- Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de leerling is alleen mogelijk als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn of als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de leerling door dit gesprek het contact met school zal verbreken en dat de leerling daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden/benoemen casemanager

Beslissing wordt genomen op basis van de voorgeschreven vijf afwegingsvragen op basis van het Afwegingskader in de verbeterde Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor het Onderwijs en Leerplicht.

De vijf afwegingsvragen en beslissingen in de stappen 4 en 5 van deze meldcode worden uitgewerkt in het volgende schema:

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling
Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.
Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem oasemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de oasemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

Mogelijke beslissing na afweging

Optie 1: Hulp organiseren en effecten volgen

Indien wij denken, op basis van de afweging in stap 4, dat wij de leerling en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunnen beschermen dan:

- Benoemen wij de betrokken en verantwoordelijk deskundige als casemanager.
- Organiseert de casemanager de noodzakelijke hulp of adviseren wij ouders hoe hulp kan worden ingeschakeld (via CJG of huisarts).
- Volgen wij de effecten van deze hulp; Er wordt een contactmoment met een termijn van 1-2 weken afgesproken. Dit kan een afspraak op school zijn maar ook een telefonisch contact.
- Zullen wij alsnog een melding doen als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Optie 2A: Melden bij veilig thuis en bespreken met de leerling/ouders

Indien wij van mening zijn dat wij de leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunnen beschermen of we twijfelen of we voldoende bescherming hiertegen kunt bieden dan melden wij ons vermoeden bij Veilig Thuis en brengen leerling en ouders daarvan op de hoogte.

Positie van de jeugdige cliënten zijn ouder(s):

- Leerling is jonger dan 12: dan voert de deskundige het gesprek met de ouder(s) van de leerling. Het is niet verplicht om met een zo jonge leerling zelf in gesprek te gaan. De deskundige beoordeelt zelf of dit, gelet op de aard van zijn melding, de relatie met de leerling en de leeftijd van de leerling mogelijk en gewenst is.
- Leerling is tussen de 12-16: Bespreek de melding vooraf met de leerling en/of met de ouder.
- Leerling is ouder dan 16: Bespreek de melding met de leerling. De melding hoeft niet met ouders besproken te worden.

Gespreksformat leerling/ouders:

- Leg uit waarom wij van plan zijn een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
- Vraag de leerling/ouders uitdrukkelijk om een reactie.
- In geval van bezwaren van de leerling/ouders overleg op welke wijze wij tegemoet kunnen komen aan deze bezwaren.
- Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in de afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
- Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Gespreksformat melding Veilig Thuis:

- Sluit bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die wij melden (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij de melding met Veilig Thuis wat wij na de melding, binnen de grenzen van onze gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunnen doen om de leerling en

zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Optie 2B. Melden bij veilig thuis zonder bespreken met de leerling/ouders

Indien wij van mening zijn dat het gaat om situaties waarin er concrete aanwijzingen zijn dat door het voeren van het gesprek de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen melden wij bij Veilig Thuis zonder dit te bespreken met leerling/ouders.

Vervolgstappen worden in overleg met Veilig Thuis gezet.

Verantwoordelijkheid	<p>Verantwoordelijkheid wordt voor een deel overgedragen van school naar Veilig Thuis.</p> <p>Melding wordt gedaan door betrokken deskundige of teamleider.</p> <p>Teamleider is verantwoordelijk voor verslaglegging.</p> <p>Afdelingsmanager is op de hoogte gesteld en eindverantwoordelijk.</p> <p>Zorgcoördinator/schoolpedagoog zijn na overdracht aanspreekpunt voor Veilig thuis en verantwoordelijk voor de begeleiding van de leerling binnen school. Zij betrekken hierbij de coachen Teamleider.</p>
----------------------	--

Borging:

- Jaarlijks procedure nalopen en indien nodig aanpassen, bespreken in MTO
- Jaarlijks aandacht voor meldcode in mededelingenblad en in teamvergadering (oktober-november), bij voorkeur aan de hand van mogelijke casuïstiek.
- Voorlichting opnemen in bijeenkomst nieuwe docenten (jaarlijks oktober).
- Meldcode opnemen in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers.
- Zicht houden op de effecten van de meldcode en het aantal meldingen (zorgteam).
- Eindverantwoordelijke: portefeuillehouder Zorg (Erwin Dernison).

Bijlage: Signalen huiselijk geweld en kindermishandeling Nederlands Jeugd Instituut.

Nederlands
Jeugd
instituut

Deze lijst geeft een overzicht van signalen van kindermishandeling bij kinderen in de leeftijd van 12 - 18 jaar. De signalenlijst is een hulpmiddel om een vermoeden van kindermishandeling te onderbouwen, niet om kindermishandeling te 'bewijzen'. Vrijwel alle genoemde signalen kunnen namelijk een andere oorzaak hebben.

Hoe meer van de genoemde signalen het kind uitzendt, hoe groter de kans dat er sprake is van kindermishandeling. Maar er zijn ook kinderen waaraan niet of nauwelijks valt op te merken dat ze worden mishandeld.

De signalen

Lichamelijk welzijn

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden te dik slecht onderhouden gebit, regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen;
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan oververmoeid vaak ziek, ziektes herstellen slecht;
- kind is hongerig eetstoornissen achterblijvende motoriek.

Gedrag van het kind

- timide, depressief, weinig spontaan;
- passief, lusteloos, weinig interesse in spel apathisch, toont geen gevoelens of pijn in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld;
- labiel, erg nerveus;
- hyperactief;
- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst negatief lichaamsbeeld agressief, vernielzucht, overmatige masturbatie.

Gedrag tegenover andere kinderen

- agressief;
- speelt weinig met andere kinderen vluchtige vriendschappen wantrouwend;
- niet geliefd bij andere kinderen.

Gedrag tegenover ouders

- angstig, schrikachtig, waakzaam;
- meegaand, volgzaam;

- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders agressief.

Gedrag tegenover andere volwassenen

- angst om zich uit te kleden;
- angst voor lichamelijk onderzoek, verstijft bij lichamelijk contact;
- angstig, schrikachtig, waakzaam;
- meegaand, volgzaam;
- agressief;
- overdreven;
- aanhankelijk;
- wantrouwend;
- vermijdt oogcontact.

Overig

- plotselinge gedragsverandering;
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd slechte leerprestaties;
- rondhangen na school;
- taal- en spraakstoornissen;
- alcohol- of drugsmisbruik;
- weglopen;
- crimineel gedrag.

Gedrag van de ouder

- onverschillig over het welzijn van het kind laat zich regelmatig negatief uit over het kind;
- troost het kind niet;
- geeft aan het niet meer aan te kunnen;
- is verslaafd;
- is ernstig (psychisch) ziek;
- kleedt het kind te warm of te koud aan;
- zegt regelmatig afspraken af;
- houdt het kind vaak thuis van school;
- heeft irreële verwachtingen van het kind;
- zet het kind onder druk om te presteren.

Gezinssituatie

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen;
- sociaal isolement;
- alleenstaande ouder;
- partnermishandeling;
- gezin verhuist regelmatig;
- slechte algehele hygiëne.

Signalen specifiek voor seksueel misbruik Lichamelijk welzijn

- verwondingen aan geslachtsorganen;
- vaginale infecties en afscheiding;
- jeuk bij vagina of anus;
- pijn in bovenbenen;
- pijn bij lopen of zitten;
- problemen bij plassen urineweginfecties;

- seksueel overdraagbare aandoeningen (angst voor) zwangerschap.

Gedrag van het kind

- drukt benen tegen elkaar bij lopen;
- afkeer van lichamelijk contact;
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek;
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik;
- veel wisselende seksuele contacten met leeftijdgenoten zoekt seksuele toenadering tot volwassenen;
- prostitutie.

Deze signaallijst is overgenomen uit de publicatie van het Nederlands Jeugdinstituut: Wolzak, A. (2009, 6e druk). Kindermishandeling : signaleren en handelen. Te bestellen via www.nji.nl/publicatie.